

Aspiracje zawodowe młodzieży

2 maja 2025

Interesujące i konieczne z punktu widzenia założonych celów badań jest poznanie opinii respondentów na temat ich przyszłej kariery zawodowej, która jest nieodłącznym elementem ukończenia szkoły i zdobycia wykształcenia. Najczęściej już na etapie szkoły średniej młodzi ludzie obierają konkretny kierunek nauki związany z wymarzonym przez siebie zawodem.

Poniższa analiza odpowiedzi młodzieży licealnej, daje obraz ich podejścia do przyszłej pracy i aspiracji zawodowych.

Poniższa tabela zawiera odpowiedzi na pytanie czym badana młodzież pragnie się kierować przy wyborze przyszłego zawodu.

Motywy wyboru przyszłego zawodu	Osoby o samoocenie adekwatnej przy ocenie cech pozytywnych i negatywnych		Osoby o samoocenie zawyżonej przy ocenie cech pozytywnych i negatywnych		Razem	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Zamiłowania	3	9,7	6	19,4	22	70,9
Ambicje	–	–	3	9,7	4	12,9
Chęć zdobycia wys. wynagrodzenia	1	3,2	1	3,2	3	9,7

Przyjmiesz taką, jaką uda Ci się znaleźć	-	-	-	-	2	6,4
--	---	---	---	---	---	-----

Tabela 5a. Motywy wyboru przyszłego zawodu

Motywy wyboru przyszłego zawodu	Osoby o samoocenie adekwatnej przy ocenie cech pozytywnych, a zawyżonej przy ocenie cech negatywnych		Osoby o samoocenie zawyżonej przy ocenie cech pozytywnych, a adekwatnej przy ocenie cech negatywnych		Razem	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Zamiłowania	12	38,7	1	3,2	22	70,9
Ambicje	1	3,2	-	-	4	12,9
Chęć zdobycia wys. wynagrodzenia	1	3,2	-	-	3	9,7
Przyjmiesz taką, jaką uda Ci się znaleźć	2	6,4	-	-	2	6,4

Tabela 5b. Motywy wyboru przyszłego zawodu

Większość osób z samooceną adekwatną – trzy (9,7%), stwierdziło, że pragnie przy wyborze przyszłego zawodu

kierować się zamiłowaniem, natomiast jedna (3,2%) uważa, że będzie kierować się chęcią zdobycia wysokiego wynagrodzenia.

Wśród osób o samoocenie zawyżonej, sześć (19,4%), wypowiedziało się, że będzie kierować się zamiłowaniem, trzy (9,7%) – ambicjami, natomiast jedna osoba (3,2%) – chęcią zdobycia wysokiego wynagrodzenia.

Natomiast dwanaście osób (38,7%) o samoocenie adekwatnej przy ocenie cech pozytywnych, a zawyżonej przy negatywnych, przy wyborze zawodu chce kierować się zamiłowaniem, dwie osoby (6,4%) przyjmie taką pracę, jaką uda im się znaleźć, natomiast jedna (3,2%), będzie kierować się ambicjami i jedna (3,2%) – chęcią zdobycia wysokiego wynagrodzenia.

Jedna osoba o samoocenie zawyżonej przy ocenie cech pozytywnych, a adekwatnej przy ocenie cech negatywnych, mówi, że chciałaby przy wyborze pracy zawodowej kierować się zamiłowaniem.

Z uzyskanych danych wynika, że większość osób, bo dwadzieścia dwie (70,9%), chciałoby przy wyborze pracy zawodowej, kierować się zamiłowaniem, cztery osoby badane (12,9%) – ambicjami, trzy (9,7%) – chciałyby otrzymywać wysokie wynagrodzenie oraz dwie osoby (6,4%) przyjmą taką pracę, jaką uda im się znaleźć.

Następnie w toku badań starano się uzyskać odpowiedzi na pytanie: „Z jakich powodów chciałbyś(łabyś) osiągnąć karierę zawodową?” Odpowiedzi te zawarto w tabeli 6.

Motywy osiągnięcia przyszłej kariery zawodowej	Osoby o samoocenie adekwatnej przy ocenie cech pozytywnych i negatywnych		Osoby o samoocenie zawyżonej przy ocenie cech pozytywnych i negatywnych		Razem	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Chęć poszukiwania coraz ciekawszej pracy	–	–	3	9,7	4	12,9
Chęć dbania o uznanie przełożonych	–	–	–	–	–	–
Chęć bycia coraz lepszym fachowcem	1	3,2	1	3,2	4	12,9
Chęć systematycznych awansów na nowe stanowiska	–	–	–	–	2	6,4
Chęć rzetelnej pracy i posiadania z tego satysfakcji	3	9,7	6	19,4	21	67,7
Chęć wykonywania pracy w taki sposób, aby jej nie stracić	–	–	–	–	–	–

Tabela 6a. *Motywy osiągnięcia przyszłej kariery zawodowej*

Motywy osiągnięcia przyszłej kariery zawodowej	Osoby o samoocenie adekwatnej przy ocenie cech pozytywnych, a zawyżonej przy ocenie cech negatywnych		Osoby o samoocenie zawyżonej przy ocenie cech pozytywnych, a adekwatnej przy ocenie cech negatywnych		Razem	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Chęć poszukiwania coraz ciekawszej pracy	1	3,2	–	–	4	12,9
Chęć dbania o uznanie przełożonych	–	–	–	–	–	–
Chęć bycia coraz lepszym fachowcem	2	6,4	–	–	4	12,9
Chęć systematycznych awansów na nowe stanowiska	1	3,2	1	3,2	2	6,4

Chęć rzetelnej pracy i posiadania z tego satysfakcji	12	38,7	–	–	21	67,7
Chęć wykonywania pracy w taki sposób, aby jej nie stracić	–	–	–	–	–	–

Tabela 6b. *Motywy osiągnięcia przyszłej kariery zawodowej*

Większość badanych o samoocenie adekwatnej, bo trzech (9,7%) chce mieć satysfakcję ze swojej pracy zawodowej i wykonywać ją rzetelnie. Tylko jedna osoba (3,2%) wskazała, że chciałaby być coraz lepszym fachowcem.

Wśród osób o samoocenie zawyżonej, także większość – sześć (19,4%), wskazało na chęć satysfakcji z wykonywanej pracy, natomiast trzy osoby wskazały, że chciałyby poszukiwać coraz lepszej pracy oraz jedna myśli, że chciałaby być coraz lepszym fachowcem.

Natomiast wśród osób o samoocenie adekwatnej przy ocenie cech pozytywnych, a zawyżonej przy negatywnych, można zauważyć, że większość, bo dwunastu badanych (38,7%) chciałoby pracować rzetelnie i mieć z tej pracy satysfakcję, dwie osoby (6,4%) chciałyby być coraz lepszym fachowcem, natomiast jedna (3,2%) chciałaby poszukiwać coraz ciekawszej pracy, a kolejna, chciałaby systematycznie awansować na nowe stanowiska.

Zaś jedna osoba o samoocenie zawyżonej przy ocenie cech pozytywnych, a adekwatnej przy ocenie negatywnych, wskazała, że chciałaby w przyszłej pracy zawodowej systematycznie awansować na nowe stanowiska.

Podsumowując można stwierdzić, iż większość badanych, bo dwudziestu jeden spośród trzydziestu jeden (67,7%), chciałoby pracować rzetelnie i mieć z tego satysfakcję, cztery osoby (12,9%) chciałyby poszukiwać coraz ciekawszej pracy, cztery

(12,9%) chciałyby być coraz lepszym fachowcem, natomiast dwóch respondentów (6,4%) marzy o systematycznych awansach na nowe stanowiska pracy. Nikt spośród badanych nie chciałby dbać o uznanie przełożonych oraz nikt nie chciałby pracować tylko tak, aby nie stracić swego miejsca pracy, co może świadczyć o wysokich aspiracjach zawodowych młodzieży licealnej.

Następne pytanie brzmiało: „Co według Ciebie jest przyczyną bezrobocia?”

Przyczyny bezrobocia w Polsce w opiniach badanych	Osoby o samoocenie adekwatnej przy ocenie cech pozytywnych i negatywnych		Osoby o samoocenie zawyżonej przy ocenie cech pozytywnych i negatywnych		Razem	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Złe decyzje rządu	1	3,2	3	9,7	10	32,2
Mało miejsc pracy	–	–	2	6,5	8	25,8
Zła sytuacja gospodarcza i ekonomiczna kraju	1	3,2	2	6,5	5	16,1
Brak zaangażowania poszukujących pracy	1	3,2	1	3,2	3	9,7

Niskie wykształcenie poszukujących pracy	–	–	1	3,2	3	9,7
Korupcja	–	–	–	–	2	6,5
Brak pieniędzy na tworzenie nowych miejsc pracy	–	–	1	3,2	2	6,5
Brak możliwości pracy w swoim zawodzie	–	–	1	3,2	1	3,2
Deficyt budżetowy	1	3,2	–	–	1	3,2
Dominacja na rynku produktów z Zachodniej Europy	–	–	–	–	1	3,2

Tabela 7a. *Przyczyny bezrobocia w Polsce w opiniach badanych*

Przyczyny bezrobocia w Polsce w opiniach badanych	Osoby o samoocenie adekwatnej przy ocenie cech pozytywnych, a zawyżonej przy ocenie cech negatywnych		Osoby o samoocenie zawyżonej przy ocenie cech pozytywnych, a adekwatnej przy ocenie cech negatywnych		Razem	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Złe decyzje rządu	6	19,3	–	–	10	32,2
Mało miejsc pracy	6	19,3	–	–	8	25,8
Zła sytuacja gospodarcza i ekonomiczna kraju	1	3,2	1	3,2	5	16,1
Brak zaangażowania poszukujących pracy	1	3,2	–	–	3	9,7
Niskie wykształcenie poszukujących pracy	2	6,4	–	–	3	9,7
Korupcja	2	6,4	–	–	2	6,5

Brak pieniędzy na tworzenie nowych miejsc pracy	1	3,2	–	–	2	6,5
Brak możliwości pracy w swoim zawodzie	–	–	–	–	1	3,2
Deficyt budżetowy	–	–	–	–	1	3,2
Dominacja na rynku produktów z Zachodniej Europy	1	3,2	–	–	1	3,2

Tabela 7b. *Przyczyny bezrobocia w Polsce w opiniach badanych*

Po przeanalizowaniu odpowiedzi młodzieży na temat przyczyn bezrobocia, można zauważyć, iż zdania na ten temat są bardzo podzielone.

Osoby o samoocenie adekwatnej wskazały, że przyczyna bezrobocia tkwi w złych decyzjach rządu – jedna osoba (3,2%), złej sytuacji gospodarczej i ekonomicznej kraju – jedna osoba (3,2%), braku zaangażowania osób poszukujących pracy – jedna osoba (3,2%) oraz w deficycie budżetowym – również jedna osoba (3,2%).

Osoby o samoocenie zawyżonej również za bezrobocie winią złą politykę rządu w tej kwestii – trzy osoby (9,7%), ponadto uważają, że na rynku jest mało miejsc pracy – dwie osoby (6,4%), panuje zła sytuacja gospodarcza i ekonomiczna kraju – dwie osoby (6,4%). Jedna osoba (3,2%) wskazała na brak zaangażowania samych zainteresowanych, czyli ludzi poszukujących pracy oraz jedna osoba (3,2%) uważa, że przyczyna tkwi w niskim wykształceniu osób poszukujących pracy

i w braku możliwości pracy w wyuczonym zawodzie, a także jeden badany (3,2%) uważa, że naszego kraju w obecnej chwili nie stać na tworzenie nowych stanowisk pracy.

Osoby o samoocenie adekwatnej przy ocenie cech pozytywnych, a zawyżonej przy negatywnych, za bezrobocie w Polsce obwiniają rząd – sześć osób (19,3%), małą ilość miejsc pracy – sześć osób (19,3%), niskie wykształcenie osób poszukujących pracy – dwie (6,4%), korupcje – dwóch badanych (6,4%), złą sytuację gospodarczą i ekonomiczną kraju – jedna osoba (3,2%) oraz brak zaangażowania poszukujących pracy – jedna osoba (3,2%).

Osoba o samoocenie zawyżonej przy ocenie cech pozytywnych i adekwatnej przy ocenie negatywnych, wskazała, że wina bezrobocia tkwi w złej sytuacji gospodarczej i ekonomicznej kraju.

Jak wynika z liczby odpowiedzi, większość badanych twierdzi, że za bezrobocie w kraju odpowiada rząd – dziesięć osób (32,2%). Badani uważają także, że na rynku jest mało ofert pracy – osiem osób (25,8%), panuje zła sytuacja gospodarcza i ekonomiczna kraju – pięć osób (16,1%). Respondenci wskazują także, że za bezrobocie odpowiedzialni są także sami zainteresowani poprzez brak zaangażowania w poszukiwanie pracy – trzy osoby (9,7%) oraz niski poziom ich wykształcenia – tak twierdzi dwie osoby (6,4%). Badani wskazują także, że na bezrobocie w kraju wpływa fakt, iż naszego kraju nie stać w tej chwili na tworzenie nowych miejsc pracy.

W kolejnym pytaniu próbowano dowiedzieć się, jakie plany mają młodzi ludzie po wejściu Polski do Unii Europejskiej.

Plany młodzieży związane z wejściem Polski do Unii Europejskiej	Osoby o samoocenie adekwatnej przy ocenie cech pozytywnych i negatywnych		Osoby o samoocenie zawyżonej przy ocenie cech pozytywnych i negatywnych		Razem	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Chcę pozostać w kraju	2	6,4	2	6,4	11	35,5
Chcę wyjechać w celach zarobkowych i po pewnym czasie wrócić do kraju	2	6,4	2	6,4	12	39
Chcę wyjechać za granicę i tam pozostać	–	–	3	9,7	3	9,7
Nie mam zdania	–	–	3	9,7	5	16,1

Tabela 8a. *Plany młodzieży związane z wejściem Polski do Unii Europejskiej*

Plany młodzieży związane z wejściem Polski do Unii Europejskiej	Osoby o samoocenie adekwatnej przy ocenie cech pozytywnych, a zawyżonej przy ocenie cech negatywnych		Osoby o samoocenie zawyżonej przy ocenie cech pozytywnych, a adekwatnej przy ocenie cech negatywnych		Razem	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Chcę pozostać w kraju	–	–	7	22,6	11	35,5
Chcę wyjechać w celach zarobkowych i po pewnym czasie wrócić do kraju	–	–	8	25,8	12	39
Chcę wyjechać za granicę i tam pozostać	–	–	–	–	3	9,7
Nie mam zdania	1	3,2	1	3,2	5	16,1

Tabela 8b. *Plany młodzieży związane z wejściem Polski do Unii Europejskiej*

Wśród osób o samoocenie adekwatnej głosy rozłożyły się równomiernie. Dwie osoby (6,4%) wskazały na chęć pozostania w Polsce i dwie (6,4%) chciałyby wyjechać w celach zarobkowych

ale wrócić do kraju.

Wśród osób o samoocenie zawyżonej – trzech respondentów (9,7%) chcieliby na stałe wyjechać poza granice kraju, dwóch (6,4%) pozostać w kraju oraz dwóch (6,4%) chcieliby wyjechać na jakiś czas i wrócić. Trzy osoby (9,7%) zaznaczyły odpowiedź, że nie mają na ten temat zdania.

Natomiast u osób o samoocenie adekwatnej przy ocenie cech pozytywnych, a zawyżonej przy negatywnych, osiem (25,8%) chcieliby wyjechać w celu zarobienia pieniędzy, ale wrócić i w Polsce założyć rodzinę. Siedem osób (22,6%) pragnie pozostać w kraju, a jedna (3,2%) nie ma zdania na ten temat.

Badany o samoocenie zawyżonej przy ocenie cech pozytywnych i adekwatnej przy ocenie negatywnych wskazał, że nie jest zdecydowany i nie ma zdania na ten temat.

Porównując osoby o samoocenie adekwatnej i zawyżonej, należy zwrócić uwagę na fakt, iż badani o samoocenie zawyżonej mają większe aspiracje zawodowe, ponieważ myśląc o wyjeździe za granicę wskazują na chęć rozwijania swoich umiejętności na zachodnim rynku, gdzie mają duże możliwości i mogą zdobyć większe doświadczenie.

Natomiast przyglądając się ankietowanym o samoocenie adekwatnej przy ocenie cech pozytywnych, a zawyżonej przy ocenie negatywnych i badanym o samoocenie zawyżonej przy ocenie cech pozytywnych, a adekwatnej przy ocenie negatywnych oraz analizując zaznaczone odpowiedzi, można zauważyć większe aspiracje edukacyjne tych pierwszych.

Reasumując można stwierdzić, że najwięcej badanych, bo dwunastu (39%) z trzydziestu jeden, chcieliby wyjechać za granicę na jakiś czas, a następnie wrócić do kraju, jedenastu (35,5%) wskazało, że chcieliby pozostać w Polsce, trzech (9,7%) pragnie wyjechać za granicę na stałe, natomiast pięć osób (16,1%), nie potrafi określić swego zdania na ten temat.

Podsumowując spojrzenie na aspiracje zawodowe, należy stwierdzić, iż większość badanych, przy wyborze swego przyszłego zawodu pragnie kierować się zamiłowaniem – dwadzieścia dwie osoby (70,9%). Respondenci najczęściej twierdzą, że w pracy swe obowiązki będą wykonywać rzetelnie, co będzie sprawiało im satysfakcję – dwadzieścia jeden osób (67,7%). Za bezrobocie badani obwiniają rząd – dziesięć osób (32,2%) obok małej ilości ofert na rynku pracy. Natomiast po wejściu Polski do Unii Europejskiej najwięcej osób – dwanaście (39%), pragnęłoby wyjechać zagranicę w celach zarobkowych, a następnie wrócić i w Polsce założyć rodzinę. Bezkompromisowo nasuwa się wniosek, że im wyższa samoocena badanego, tym większe aspiracje zawodowe.

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.